Syndicated articles from

FINANCIAL TIMES

© The Financial Times Limited [2017]. All Rights Reserved. Not to be redistributed, copied or modified in anyway. ... is solely responsible for providing these translated articles and the Financial Times Limited does not accept any liability for the accuracy or quality of the translation.

Урд хөршид хүйтэн өвлөөр шатдаг хий хомсдов

Эдийн засгийн өсөлт саарсан нь тус улсын умард хэсгийн бохирдолд нэрвэгдсэн аж үйлдвэрт сөрөг нөлөөллөө. > 10

Их Британийн удирдлага цөмийн эрчим хүчний төлөө

Японы конгломерат санхүүгийн хямралаас гарах үүднээс NuGen-ийг зарах сонирхолтой. > 10

Швейцарын банкууд сэжигтэй үйлдлийг мэдээллээ

Саудын Арабын мөнгөний угаалж хэсэг, ялангуяа эрт цагийн хөрөнгийн нэлээд нь Швейцарт хадгалаастай. > 10

Хятад улс интернетийг төрөөс хянахыг дэмжинэ

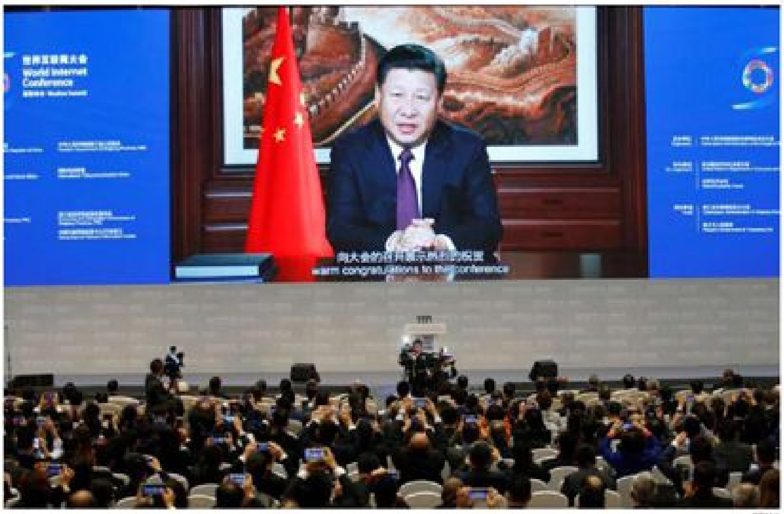

ВВМО

◄1

Хятадын түүх нутгийн Вужен хотод дөрөв жилдээ зохиогдож буй бага хурал Хятадын технологи болон төрийн хяналттай интернетийн загварыг сурталчлах зорилготой. Сүүлчийн үлс төрийн нөлөөнд сэтгэл түгшдэг олон орны хувьд Хятадын алсын хараа сонирхолтой боловч интернетийг нээлттэй форум гэж үздэг Цахиурын хөндийн зарчимд нийцэхгүй. Хятадын засаргаа иргэдийн интернетийн хүртээмжийг хянах хүчин чармайлтаа эрс нэмэгдүүлсэн үед бага хурал болж байна. Өнгөрч буй жилийн хугацаанд Хятадын албаныхан Google, Facebook болон англи хэлт сонины сайтууд руу нэвтрэхийн тулд ашиглаж байсан VPN хэмээх дотоодын хувийн сүлжээнүүдийг устгана гэж амласан.

Apple Хятадын Засгийн газрын хүсэлтээр VPN-ын хэдэн зуун аппыг өөрийн платформоос оны хоэр арилгасан. Ноён Кук бага хуралд хурал үг хэлэхдээ Apple's App Store Хятадын 1.8 сая хөгжүүлэгчдэд 17 тэрбум ам.долларын орлого оруулсан нь нийт хөгжүүлэгчдийн орлогын гуравны нэг болсныг мэдэгдэв. Энэ нь Хятадад цахим аюулгүй байдлын шинэ хууль батлагдаж, иргэний нийгэм ба хувь хүмүүст таних төрийн хяналтыг чангатгасан юм.

Дотоодын сүлжээний хяналтыг чангалсан хамт шинэ хууль гадаадын фирмүүд өгөгдлөө дотоодод байрлуулахыг шаардаж, Хятадын аюулгүй байдлын албадын түгээх өгөгдөлд хянатт хийх эрх олгожээ. Ноён Ши Жиньпиний бага хуралд илгээсэн илгээлтийг нийгмийн суртал ухуулгын дарга Хуан Куньмин уншиж сонсгосны дотор "Хятадын кибер орон зай түргэн хөгжиж байна... Хятадын үүд хаалга улам бүр нээлттэй болж байгаа" хэмээн дурджээ. Вужены бага хурал болон Хятадад зохиогддог өөдөр арга хэмжээний үеэр гадаадын зочид Бээжингийн хяналтыг шууд мэдрэхээс сэргийлж интернет хаалтыг түр арилгадаг.

Бага хурлыг санаачлагч Коммунист намын интернет бодлогыг хариуцдаг Лу Вэй улс төрийн цэвэрлэгээнд өртсөн учир энд үзэгдэхгүй байв. 57 настай ноён Лу өнгөрсөн сард "сахилгыг ноцтой зөрчсөн" хэргээр холбогдсон гэж зарласан нь авлига ба олон албан тушаалаа буруугаар ашигласан үйлдлийг нэрлэдэг аж. Тэрбээр "интернетийн тусгаар байдлыг" хамгаалагчдын нэг боловч Хятадын асар том зах зээлд орохыг эрмэлздэг орнуудын интернет ба хэвлэлийн элд түүнд ойртохыг оролддог байв. Үүний төлөөдөө АНУ-ын засаг захиргаа сүлжээний үл ороцох буюу тэгш байдлыг халах алхам хийж эхэлсэн. Түүнчлэн томоохон компаниуд өгөгдлийг түргэн хүргэх үйлийг нэмэхийн тулд лобби явуулж байгаа юм.

FT

С.Томсон Rio Tinto-гийн зөвлөлийн даргаар томилогдлоо

ВВМО

Нил Хьюм

Rio Tinto компани хувьцаа эзэмшигчдийн зөвлөлийн даргаар томилох хүмүүйг өсөн сар хайсны эцэст гүйцэтгэх бус захирлуудын нэг Саймон Томсоныг уг албан тушаалд томилжээ. Британийн иргэн, 31 хувийн хувьцааны бүлгийн зөвлөлийн дарга зэрэг хэм нэрх гурвадугаар сард Ян ди Плессисийн орыг залгахаар болжээ. Ноён Томсон "Би Янын залгамжилж, энэ үүргийг хүлээж буйгаа нэр төрийн хэрэг гэж үзэж байна. Менежментийн хүчтэй багтай, дэлхийн зэрэглэлийн хөрөнгөтэй, ижилттэй стратеги баримталдаг Rio Tinto компани бат бэх байр суурьтай байгаа. Би гүйцэтгэх захирал Жан-Себастиан Жак ба түүний багийн хамтран ажиллах зөвлөлийг тэргүүлж, Rio Tinto-гийн капиталын сахилга, тооноос илүү үнэ цэнэ гэдэг зарчмыг мөрдөн хувьцаа эзэмшигчдэд сайн ногдол ашиг хүртээж буйг үргэлжлүүлэх болно" хэмээн мэдээлжээ.

Англи-Австралийн энэ бүлгийн зөвлөлийн даргаар бараг есөн жил ажилласан ноён Плессис гурвадугаар сард BT Group-т нэгдэхээ зарласнаас хойш орны хүн хайж эхэлсэн билээ. Хятадын захирал асан Мик Дэвис уул уурхайн салбарт хамгийн нэр хүндтэй тооцогддог уг албан тушаалын сонгонд тэргүүлж байсан авч томоохон хөрөнгө оруулагчид түүний томилгоог эсэргүүцсэн байна. Ингэснээр Томсоны өмнө хаалга нээгдэж, 2014 онд зөвлөлд нэгдэхээс хойш цалин хөлсний хороог тэргүүлж ирсэн тэрбээр гэрээт албан тушаалыг авахаар болсон. Томоохон хөрөнгө оруулагчид өнгөрсөн долоо хоногт ноён Томсоныг нийтийн ая үйлдэхээ болон зөвлөлийн сайн тэргүүлэгчтэй гэж Financial Times сонинд ярьж байсан юм.

Тэрбээр 2001-2004 онд Anglo American компанийн үндсэн металлын хэлтсийг толгойлж байсан агаад дөрөвдүгээр сар хүртэл таван жилийн турш Tullow Oil компанийн зөвлөлийн даргаар ажиллажээ. Томилгоог хэлсэн Rio-гийн гүйцэтгэх бус захирал Энн Годбихэре хэлэхдээ ноён Томсонтуул уурхайн гүнтийн мэдлэг болон зөвлөлийн ажлын туршлага амжилтаа хэмээн онцлов. Томилгоог нийцуулж сар хүртэл хариуцаж байсан Жон Варли Barclays-ын захирал байхдаа үйлдсэн луйврын улмаас ажлаа өгсөн. Ноён Томсонд тулгарч буй хамгийн чухал зорилтын нэг нь Мозамбикт нүүрсний уурхай худалдан авахдаа луйвар хийсэн гэж Rio-г буруутгаж буй АНУ-ын хөрөнгийн зохицуулагчидтай хэл амаа ололцох явдал юм.

Түүнчлэн Британийн Ноцтой луйврыг мөрдөх алба тус компани Гвинейд төмрийн хүдрийн төсөл худалдан авахдаа зөвлөгчид сэжигтэй төлбөр төлсөн тухай мөрдөн байцаалт явуулж байгаа. Австралийн Сидней хотод Rio Tinto хөрөнгө оруулагчдадаа стратегийн асуудлаар тайлан тавьж байх үед Томсоныг томилох мэдээ нийтлэгдэжээ. Тус компани 2021 оноос бүтээмжийг дээшлүүлж буюу автоматчилал, технологийн хөтөлбөр хэрэгжүүлснээр жилдээ 1.5 тэрбум ам.долларын нэмэлт ашиг олохоо зарлав. Энэ нь мөн хувьцааны багцад үр ашигтай болох аж.

Ноён Жак "Бид 2017 оны эхний хагаст бизнесээс олсон ам.доллар бүрийн 40 центийг хувьцаа эзэмшигчдэд буцаан олгож байгаа. Цаашилбал таван тэрбумын өртөгтэй бүтээмжийн хөтөлбөр ирэх таван жилд үнэ цэнийг нэмэгдүүлэхэд тусална" хэмээн ярьсан байна. Хөрөнгө оруулагчид компанийн удирдлагад хандаж, ногдол ашиг болон хувьцааны буцаан худалдан авалтыг нэмэгдүүлэхийг уриалжээ. Rio түүнчлэн ирэх зургаан сард Хятадад өсөлт сулрах төлөвтүүрийг ниймахаад уг үйлчилгээнд ашиглаж байна. Хятад улс ганарын хэрэглээгээ дотоодоор хангахыг хичээж байгаа. Тус компани энэ онд капиталын зардал 4.5 тэрбум ам.доллар байхаар тооцсон нь өмнөх таамаг болох таван тэрбумаас доошилсон үзүүлэлт юм.

FT

Онлайн боловсрол ахих боломж олгодог

Саймон Мунди, Эми Казмин

ВВМО

Бижу Равиндран Шинэ Дели хотын Индира Гандийн нэрэмжит цэнгэлдэх хүрээлэнд 24000 залуусын өмнө математик заах буй дүрс бичлэгээ сэтгэл хангалуун үзүүлэв. Энэтхэгийн цөөн нэр хүндтэй их сургуульд элсэхийн сайн цалинтай ажлын баталгаа хэмээн өрсөлддөг ахлах ангийн сая сая сурагчдын дунд багш хэмээн өргөмжлөгдсөн энэ залуугийн алдар тус улсад боловсролын мэргэжилд эмэр их ажиллагааг харуулж байна. Гэвч ноён Равиндран өөрийн үндсэн бизнес болох боловсролын технологийн салбарт гэрэгд гарч чадахгүй хүрчээ. Гадаадын хөрөнгө оруулагчид 2011 оноос Энэтхэгийн технологийн стартапыг сонирхож эхэлсний дотор Бижүгийн санаачилсан 10-18 насныханд зориулсан сургалт тоглоомыг хослуулсан онлайн аппыг 500000 гаруй хэрэглэгчтэй болжээ.

Ноён Равиндран өнгөлөг бичлэгээ таблет дээр харуулсныхаа дараа "Дараа үеийнхэн дэлгэцээс суръ байгаа нь үндсэн түлхэц болсон зүйл" хэмээв. Byju's нэртэй онлайн хичээлийн стартап АНУ, Хятад зэрэг орны хөрөнгө оруулагчдаас 200 сая орчим ам.доллар босгосноор Энэтхэгийн цөөрөгдэж буй зах зээлд хамгийн амжилттай тоглогчдын нэг болсон. KPMG болон Google-ийн тооцооллоор Энэтхэгийн онлайн боловсролын зах зээл өнгөрсөн онд 247 сая ам.доллар татсан бол 2021 он гэхэд 1.96 тэрбумд хүрэх таамагтай байна.

Дундаж орлогын хотуудын иргэд хүүхэд хүүхэд нь нийгмийн шатаар өгсөх гол түлхүүр нь сургуулийн шалгалтаа амжилттай өгөх явдал гэж үздэг явдал нь энэ зах зээлийг дэмжих хүчин болж байна. Энэтхэгийн өмнөд нутгийн жижиг тосгонд өссөн Равиндран англи хэлийг крикетийн тэмцээний тайлбарыг сонсоор сурсан агаад "Манай хэрэглэгчдийн дөнгөж дөрөвний нэг нь том хотынх. Жижиг хотын хүүхдүүд дэмжлэх гэвч зам нь боловсрол гэдгийг ухаардаг учир илүү сурах хүсэл тэмүүлэлтэй байдаг" хэмээн ярилаа. Бангалор дахь түүний компанийн төв байранд хэдэн арван ажилтан сургалтын материал бэлтгэх агаад нэхэн шатны тооны хичээлд зориулсан зургууд, биологи заах гурван хэмжээст дүрс зэрэг харагдана.

Энэтхэгийн боловсролын технологийн зарим компани гадаад зах зээлийг илүү ашигтай гэж үздэг аж. 2015 онд TinyTapps стартапыг байгуулсан Алтаф Рехмани зургаагаас доош насныханд зориулсан аппликейшн бүтээснээ АНУ, Британид гаргасан байна. Гэхдээ тэрбээр дотоодын хэрэглэгчдийн шаардлагыг татахаар ажиллаж байгаа гэв. Ноён Рехмани "Гадаадад сайн борлогдсон бүтээгдэхүүнийг энэтхэгчүүд худалдан авахдаа дуртай байдаг. Энэтхэгийн хэрэглэгчид брэндийн сэтгэлзүйтэй" хэмээв. Тус улсын нийтийн сургуулийн энгүүд шаардлагдсан, багш нарын боловсрол доогуур тул бага орлоготой иргэд хүүхдүүддээ үндсэн боловсрол олгоход нэлээд бэрхшээлтэй.

2016 оны байдлаар Энэтхэгийн гуравдугаар ангийн сурагчдын дөнгөж 43 хувь нь нэгдүгээр ангийн сэдэв уншиж чадаж байсныг Pratham боловсролын судалгааны бүлэг мэдээлсэн. Англиин бус Doit Education байгууллагыг үүсгэн Снеха Шет "Аль ч орны бага насны хүүхэд эцэг эхийн нөлөө асар их. Гэтэл Энэтхэгт 150 сая эцэг эх бичиг үсэггүй байна" хэмээн өгүүлэв. Бичиг үсэггүй олон иргэн гар утас барьж, төвөггүйгээр аяллалуулж сурч байгаа нь боловсролын чухал хэрэглүүр юм гэж Doit үзэж байна. Тус байгууллага хинди хэлтэй эцэг эхчүүдэд зориулсан 200 рупийн үнэтэй бага насны хүүхдэд сургах зургаан сарын видео курс зохион байгуулж байгаа аж. Гэхдээ Энэтхэгийн боловсролын технологийн компаниуд сургуулийн тогсолд нэвтрэхэд томоохон боломж нээгдэнэ гэж шинжээчид үзэж байгаа юм.

FT

Syndicated articles from

FINANCIAL TIMES

© The Financial Times Limited (2017). All Rights Reserved. Not to be redistributed, copied or modified in anyway. [illegible] is solely responsible for providing these translated articles and the Financial Times Limited does not accept any liability for the accuracy or quality of the translation.

Агаарын бохирдлыг багасгах эрс арга хэмжээ авч буй умард Хятадад айл өрх, жижиг бизнес эрхлэгчид хүйтэнд дагжиж зовлоо.

Урд хөршид хүйтэн өвлөөр шатдаг хий хомсдов

Люси Хорнби, Арчи Жан

Хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах хүчээсэн үүргээ биелүүлэхийн төлөө шамдаж буй Бээжин нүүрснээс хий барих хэрэгт умард, төв Хятадад шатдаг хийн хомсдол нүүрлэх болов.

Эрх баригчдын эрс арга хэмжээнээс шалтгаалан уйд-сэндээ ядуус, хотод шилжин суурьшигсад агаарын хэм хасах температуртай хүйтэн цагт дулаан хангамжгүй суугаад байна.

Эдийн засгийн өсөлт саарсан нь тус улсын умард хэсгийн бохирдолд нэрвэгдсэн аж үйлдвэрт сөргөөр нөлөөллөө. Уг нөлөөний улмаас Хятадын хүлэмжийн хийн ялгарал сүүлийн хэдэн жилд тогтворжсон байсан. Гэтэл энэ оноос эдийн засаг сэргэсэн нь хүлэмжийн хийн ялгарлыг эрүүлжүүлэх болсон тул эрх баригчид нүүрснээс гаралтай бохирдлыг хянах арга хэмжээгээ эрс чангатгажээ. Нүүрс нийлүүлэхтэй тэнцэхүйц үүдэн байгалийн шингэрүүлсэн шатдаг хийн эрэлт огцом нэмэгдлээ. Энэ эрэлтийн нэмэгдэлтээр сарын эцсийн байдлаар шингэрүүлсэн шатдаг хийн үнэ жилийн өмнөх үеэс 40 гаруй хувиар өссөн байна.

Нүүрснээс татгалзах бодлого өнгөрсөн долоо хоногийн хүйтэнтэй давхацсан нь Бээжинг тойрон хүрээлсэн аж үйлдвэрийн Хэбэй муж, алс өмнөдийн Хөх мөрний бэлчирт оршдог хөнгөн үйлдвэрийн төв – Жэжян мужид шатдаг хийн хомсдол үүсгэлээ. “Байдал туйлын муу байна” хэмээн IHS Маркит-ын Ази дахь шатдаг хий, эрчим хүчний асуудал хариуцсан захирал Жоу Шижоу өгүүлсэн юм.

Төрийн мэдээллийн хэрэгсэлд нийтлэгдснээс үзвэл тус улсын төлөвлөлтийн агентлаг - Үндэсний хөгжил, шинэчлэлийн комиссоос “үнийн хязгаар стандарт” тогтоох зааварчилгааг орон нутгийн шатдаг хийн компаниудад хүргүүлжээ.

Засгийн газраас цахилгаан станц зэрэг бохирдлын аварга эх үүсвэрийг багасгах арга хэмжээнд нүүрс хэрэглэдэг жижиг бизнес эрхлэгч, айл өрхүүд хүртэл хамрагдсан нь бэрхшээл үүсгэсний нэг гэж Жоу тайлбарлав. “Нүүрсэнд тогтоосон хязгаарлалт хэр ноцтой тусахыг энэ өвөл бидэнд харуулж өгнө. Цаашид ямар бодлого хэрэгжүүлэхийг тодорхойлох өвөл болно” хэмээн тэрбээр өгүүлсэн юм.

Умард Хятад дахь цочир хэрэгжсэн агаарын бохирдлыг шийдвэрлэх бодлого тус улсын хүнд үйлдвэрийг эд баллаг, хүн ам төвлөрсөн хотуудаас ядуу зүдүү хөдөө нутаг руу нүүлгэх шалтгаан боллоо. Нүүрсэн галлагаат бойлер хэрэглэдэг жижиг бизнес эрхлэгчдийг төвийн эрчим хүчний сүлжээнд холбох, айл өрхүүдийг шатдаг хийн халаалтад шилжүүлэх нь уг бодлогын бүрдэлд багтдаг.

Айл өрхийн халаалтад чанар муутай шахмал хүрэн нүүрс ашиглахыг Бээжин хоригласон. Уг хориг нь хотын хүн амыг өсгөхгүй байлгах бодлоготой шилжин суурьшигч айл өрхүүдэд хүнд тусчээ.

Бээжин, түүнийг тойрон орших мужуудад агаарын бохирдол үүсгэдэг өвлийн улирлын нүүрсний нийт хэрэглээний тал хувь нь байр сууцны халаалт зэрэг хэрэглээнд зарцуулагддаг.

Бээжингийн захад орших уулсын дундах тосгодыг сайн чанарын шахмал нүүрсээр хангаж, хотын жижиг байр сууцанд оршин суугчдын ихэнх хэсэг нь цахилгаан халагуурт шилжжээ. Харин ядуу шилжин суурьшигчдын зарим нь хотын захад ямар ч халаалтгүй оромжинд өвлийг өнгөрөөх гэж байна.

“Тий тий, хүйтэн байна!” гэсэн мессежийг утсаараа илгээсэн Чин овогт бүсгүй Бээжингийн нисэх буудлын ойролцоох дулаалгагүй фермийн байран дотроос бичжээ. Энэ хэсэг нь өнгөрсөн долоо хоногоос шөнөдөө хасах хэмтэй хүйтэрдэг болсон. Гэтэл байрны эзэн нь шинэ журамд нийцүүлэн энэ оноос нүүрсэн галлагаат зуух хэрэглэхийг хорьжээ.

Хятадад шатдаг хийн хэрэглээ эрс нэмэгдсэн нь компаниуд Сибирьт байгалийн хийн шинэ ордын төсөл хэрэгжүүлэх, АНУ-аас шингэрүүлсэн хий импортлох найдвар төрүүлэв. Гэвч Зүүн өмнөд Азид шатдаг хийн үнэ хэт хямд байгаа нь АНУ-ын шингэрүүлсэн хийг өрсөлдөх чадваргүй болгодог. Одоогоор БНХАУ шатдаг хийн хэрэгцээнийхээ тал хувийг төв Азиас дамжуулах хоолойгоор болон шингэрүүлсэн байгалийн хийн хэлбэрээр далайгаар татан авч байгаа.

Гэхдээ шатдаг хийн хомсдол нь Бээжин улс орныхоо умард хэсэг дэх эрчим хүчний тогтолцоог шинэчлэн өөрчлөх амбицлаг төлөвлөгөөнөөс үүдэлтэй түр зуурын үзэгдэл. 2017 он бол хүрээлэн буй орчны чанарыг сайжруулах Бээжингийн зорилт эдийн засгийн саналд оромгүй өсөлттэй зөрчилдсөн анхны жил ч биш. Урьд нь 2010 онд Хөх мөрний бэлчир, авто машины эд анги үйлдвэрлэлийн зангилаа цэг Чуанжоо сиан (тайлбар: сиан – Монголын сумтай дүйх засаг захиргааны нэгж) дахь айл өрх, эмнэлэг нийтээрээ тэг харанхуйд умбаж байсан удаатай. Тухайн үед орон нутгийн захиргаа эрчим хүчний үр ашгийг дээшлүүлэх төлөвлөгөөгөө хэрэгжүүлэх үүднээс эрчим хүчний хангамжийг нийтэд нь таслан юм.

FT

Их Британи цөмийн эрчим хүчний төлөө

Эндрю Уорд, Жим Пакард

Их Британийн сайд нар ханган нийлүүлэх сүлжээг нь сайжруулах, шинэ үеийн бага оврын реактор хөгжүүлэх аргаар цөмийн эрчим хүчийг дэмжих гэж буйгаа энэ долоо хоногт зарлана.

Нэгдсэн вант улсад сэргээгдэх эрчим хүчний үнэ хямдарсаар байгаагаас энэ онд цөмийн эрчим хүчний салбарын ирээдүй бүдгэрсэн. Гэхдээ л Их Британийн эрчим хүчний найдвартай ажиллагааг хангах, нүүрстөрөгчийн давхар ислийн ялгарлыг бууруулах гэвэл цөмийн эрчим хүч амин чухал хэвээр үлдэх ёстой гэсэн байр суурийг эрх баригчид баримталдаг.

Эрх баригчдын төлөвлөгөөнд цөмийн эрчим хүчний судалгаа, инженерийн ажлыг хөгжүүлэн дэмжих цогц арга хэмжээ багтаж байгааг мэдээлэлд ойр эх сурвалж өгүүлсэн юм. Модуль хийцтэй цөөхөн реактор гэдэг “цөмийн мини станц” хөгжүүлэх төслийн нарийн ширийн зүйлс ч дээрх төлөвлөгөөнд багтана.

Энэхүү арга хэмжээ нь Кембрийн Мурсайдад аварга цар хүрээтэй шинэ цөмийн цахилгаан станц байгуулах хөтөлбөрт түлхэц өгнө. Өмнөд Солонгосын эрчим хүчний Кепко компани Кембрийн төслийг хариуцаж буй Toshiba-гийн мэдлийн NuGen консорциумд хөрөнгө оруулах сонирхолтойг уг хэрэгт ойр эх сурвалж өгүүлсэн юм.

Японы конгломерат санхүүгийн хямралаас гарах үүднээс NuGen-ийг зарах сонирхолтой. БНХАУ-ын цөмийн эрчим хүчний CGN групп ч NuGen-ийг худалдаж авахаар яриа хэлэлцээ өрнүүлж байгаа. Гэхдээ консорциум хэний мэдэлд очих нь энэ долоо хоногт тодорно. Их Британи нь нүүрсэн галлагаат үй олон дулааны цахилгаан станцуудаа тэдийгүй өөрийн хэдэн жилээс зогсох хуучин цагийн цөмийн станцуудаа ч “шинэ үеийн”-хээр солих төлөвлөгөөтэй.

Санхүүжилт, далайн эргийн салхин эрчим хүчний өртөг хурдацтай буурч буйгаас шалтгаалан Мурсайд болон цөмийн эрчим хүчний өөр хэд хэдэн төслийн ирээдүй ч эргэлзээтэй байгаа.

Сомерсетэд 20 тэрбум фунт стерлингээр байгуулах Хинкли Пойнтын цөмийн станцын үнэ өртөг шүүмжлэлийн бай болсон. Үүнтэй уялдан уг эрчим хүчийг хөгжүүлэгчид цаашдын төслийнхөө зардлыг багасгах дарамттай тулгарлаа. Цөмийн эрчим хүчний салбар хөрөнгө оруулалтын өртөг зардлаа багасгахын тулд Засгийн газрын дэмжлэг хайж байна.

Зардал нь ихсэж, төсөв хэтрэх эрсдэлтэй цөмийн реактор байгуулах ажилд татвар төлөгчдийн мөнгийг үрэхээс Нэгдсэн вант улсын Сангийн яам болгоомжилдог. Харин сайд нар зээл олгож, бонд гаргах, баталгаа өгөх замаар цөмийн эрчим хүчийг санхүүжүүлэх ажлыг аль болох дэмжих бодолтой.

Хинкли Пойнтын төслийг санхүүжүүлэхээс татгалзсан Нэгдсэн вант улсын Засгийн газар Франц, Хятад хөрөнгө оруулагч нарт уг төслийг бүхэлд нь даатгах бодолтой. Зардлыг нь хожим хэрэглэгчдээс суутгахаар тооцсон төслийн үнэ огцом өссөн явдалд британичуудын олонх нь дургүйцсэн юм.

Хинкли Пойнтын төсөлд “стратегийн ноцтой алдаа” гаргасных нь төлөө Засгийн газрыг парламентын олон нийтийн санал хүсэлт авах хороо өнгөрсөн сард шүүмжилжээ. Төслийг олон нийтийн санхүүжилт ашиглах замаар хэрэгжүүлэх боломжийг алдсан хэмээн тус комисс дүгнэжээ.

Хинкли бол Их Британид 1990-ээд оноос хойш анх удаа барьж буй шинэ үеийн цөмийн цахилгаан станц. Дотоодын цөмийн эрчим хүч нийлүүлэх сүлжээг шинэчлэх чадвал хожмын төслүүдийн өртөг буурна хэмээн мэргэжилтнүүд үздэг. Эдүгээ Их Британийн цахилгаан эрчим хүчний 25 хувийг цөмийн цахилгаан станцуудаас нийлүүлдэг. Гэвч одоогийн найман станц бүгд 2035 он хүртэл хаагдах ёстой. Уг мэдээлэлтэй холбогдуулан Их Британийн Бизнес, эрчим хүч, аж үйлдвэрийн стратегийн яам тайлбар өгөхөөс татгалзав.

FT

Швейцарын банкууд үйлчлүүлэгчдийнхээ сэжигтэй үйлдлийг мэдээллээ

Патрик Женкинс, Ральф Аткинс

Швейцарын банкууд Саудын Арабын зарим үйлчлүүлэгчийн дансан дахь сэжигтэй үйлдлийг тус холбооны улсын цагдаагийн газрын харьяа Мөнгө угаахтай тэмцэх албанд мэдэгдэж эхэллээ.

Банкуудыг төлөөлж буй хуульчид өнгөрсөн долоо хоногт олон арван баримтыг эрх баригчдад шилжүүлснийг уг хэрэгт ойр хоёр ч эх сурвалж мэдээлж байна.

Уг мэдээлэл нь мөнгө угаах болон авлигатай холбоотой хөдөлгүүлэлт зөрчигчдөд банкууд сэтгэгдлээ бүрдүүлсэн болно. Өнгөрсөн сард Саудын Арабын тэргүүн банкуудын эзэнд багтах бизнесийн бүлгийнхэн болон хаанхүү нарыг хамарсан нийт 200 гаруй хүнийг баривчилсны дараахан энэхүү хэрэг дэгдсэн байна.

Саудын Арабын вант улсын хүчирхэг залгамжлагч, угсаа залгамжлах хунтайж Мухаммед бин Салманы өрнүүлсэн авлигатай тэмцэх ажиллагааны дунд баривчлагдсан дээрх хүмүүсийг Риц-Карлтон зочид буудалд саатуулж байгаа.

Швейцарын банкууд үйлчлүүлэгчдийнхээ нууцыг сахин хамгаалдаг зэрэгцээ сэжигтэй үйлдлийг нэн даруй мэдээлэхийг эрмэлздэг. Тус улсын эрх баригчдын шалгаж буй дээрх өгөгдөлд Саудын албанаас хандах гэвэл албан ёсоор хүсэлт гаргах ёстой.

“Орж ирсэн мэдээлэлд журмын дагуу үнэлгээ өгч байгаа. Одоогоор мэдээлэлтэй холбогдуулан эрүүгийн хэрэг үүсгээгүй” хэмээн Швейцарын ерөнхий шүүгчийн албанаас Financial Times-д тайлбарлав.

Бизнесийнхэн, хан хүү нар зарга мэдүүлж болоогүй байгаагаас үйлчлүүлэгчдийнхээ нэрийг өмнөөс болон мөнгөний шилжүүлэг хийж эхэлснээ Швейцарын банкууд мэдэрсэн.

Олон арван жил ямь бөхтэй оршсон “авлига өгч авалцах, идэж шамшигдуулах тогтолцоо”-г нухчин дарах замаар дор хаяж 100 тэрбум ам.долларыг эргүүлэн авахаар Саудын Арабын угсаа залгамжлах хаанхүү зорьж байна.

Баривчлагдсан хүмүүсийн нэр дээрх хөрөнгө, хадгаламжийг нэн даруй хаах хүсэлтийг Саудын Арабын хөндлөнгийн байгууллагаас дотоод, гадаадын банкуудад хүргүүлжээ. Баривчлагдсан хүмүүс дотор Citigroup, Twitter зэрэг компанийн хувьцаа эзэмшигч, мэдээллийн хэрэгслийн салбарт хөрөнгө оруулагч, тэрбумтан, хунтайж Аль-Валид бин Талал багтаж байна.

Саудын Арабын зарим хүмүүсийн данстай холбоотой хэрэг нь дэлхийн хөлбөмбөгийн зохицуулах байгууллага-FIFA, Бразилын газрын тосны Petrobras компаниас Швейцарт үүсгэсэн сэжигтэй сангуудтай холбоо бүхий урьд өмнөх хэрэгтэй төстэйг өөр нэг эх сурвалж тайлбарлав.

Саудын Арабын мөнгөний үлэмж хэсэг, ялангуяа эрт цагийн хөрөнгийн ихэнх нь Швейцарт хадгалагдаж байна. “Энд бараг 30-50 жилийн өмнөөс хадгалж ирсэн хөрөнгө бий. Шинэ үеийн банкуудынх биш” хэмээн дээрх эх сурвалж өгүүллээ. “Саудын Арабын вант улсад саяхан өрнөсөн хэрэг манай бизнест одоогоор нөлөөлсөн зүйлгүй. Гэхдээ бид байдлыг анхааралтай ажиглаж байгаа” хэмээн Credit Suisse тайлбарлав. Харин UBS үйлчлүүлэгч нартайгаа холбоотой мэдээлэл өгөхөөс татгалзжээ.

Авлигатай холбогдуулан Саудын Арабын Сангийн яамны ажилтнуудтай хамтран ажиллуулахаар хунтайж Мухаммед өрөөдийн мөрдөгчдийг авчирсан талаар 11 хоногийн өмнө Financial Times мэдээлсэн. Мөрдөн шалгах ажиллагаатай холбогдуулан гадаадын банкуудын удирдлагаас мэдүүлэг авсан байна.

FT